گفتوگۆ لەگەڵ خاتوونی شاعیر سەلما تەما.. ئامادەکردنی: کامەران حاجی ئیلیاس

خاتوونی شاعیر سەلما تەما: نووسینەکانم بە زمانی کوردی دەچکەشکەنیە بە هاندانی ئافرەتی کریستیان بە دەرخستنی تواناکانیان لەبواری نووسین بەزمانی کوردی
خاتوونی شاعیر سەلما تەما: ئاوارەیی و غوربەت بەمن بوو بە جۆرێك لە ژیانکردن لەو کاتەوە هەست دەکەم شیعر دەستکاری ڕوحم دەکات و پەم دەدا بنووسم
خاتوونی شاعیر (سەلما تەما کاکە)، یەکێکە لەوشاعیرانەی کە لە ماوەیەکی کورت دا لەڕگەی هەستناسکەکانییەوە خەی خستۆتە نێو دەریای شیعرەوە ،ئەو بەسە زمان(کوردی ،سریانی ،عەرەبی) شیعر و پەخشانە شیعر دەنوسێت .سەلما دەرچووی بەشی ئاماری کەلیژی کارگێڕی و ئابووری زانکۆی موسڵ ،لەساڵی 1960 لەشارچکۆی شەقڵاوە لەدایك بووە،بەڵام زیاتر لە شارچکۆی مەسیف سەرەحەدین و هەولێرو عەنکاوە ژیاوە.. ئێستا لەگەڵ هاوسەرو منداڵەکانی لە وڵاتی ئەمانیا دەژیت ئەم بەباشمان زانی لە نزیکەوە هەڤپەیڤینکی ئەدەبی لەگەڵیدا ساز بدەین بەچەند پرسیارێك بەسەرمان کردوە.
هەڤپەیڤین -کامەران حاجی ئیلیاس

*سەرەتا پەمان باش بووباس چۆنیەتی ئاشنا بوونت بە دونیای شیعر بە خوێنەرانمان بکەیت؟

- من هەر لە قۆناغی خوێندنی سەرەتایی شیعرم خۆشویستووە و لەوانەکانی کوردی و عەرەبی تا مامەستا دەیخوێندەوە من ئەزبەرم دەکردن، لەقۆناغەکانی ناوەندی و ئامادەیی زۆر حەزم دەکرد بنووسم بەڵام بەداخەوە ئەو کات و بوارەم نەبوو سەرقاڵی شیعر نووسین و خوێندنەوە بم جگە لەوەی جار جار لەژێر کاریگەری ڕووداوێك یا بۆنەیەك هەر بەخەم شیعرێکم دەنووسی و ناوم دەنا وەنێ ،دواتر لەبەر بەرپرسیاریەتی ماڵ و منداڵ و کاری فەرمانبەرایەتیم بە یەکجاری لە وەنێکردنیش چوومەوە تا ساڵی 2017 کە بیاری مانەوەم لە وڵاتی ئەمانیا دا لەبەر بوونی کاتی زیاتر و دابەانم لە پابەندبوونی کاری

فەرمانبەرایەتی و دانانی فەیسبووك سەیرم دەکرد وەنەکانم باشترن لە زەربەی ئەو شیعرانەی کە لە پەیجەکان دەکەوتنە پێش چاوم ،ئەمە پانەرەك بوو بۆ تاقیکردنەوەی ئاستی نووسینم ،سەرەتا هەستم دەکرد شیعرەکانم تەنیا دەردە دەکە بۆناو دونیای ڕوحی خۆم دواتر بۆ بڵاوکردنەوەیان هەستم کرد هەواش هەواش تەکنیکی ژیانم دەبۆ و چێژ و خۆشی لە نووسین و بڵاوکردنەوەیان دەبینم ،لە غوربەتدا بەمن بوو بە جۆرێك لە ژیانکردن و تەوانینم بە خۆم و بە ژیان گەیا لەو کاتەوە هەست دەکەم شیعر دەستکاری ڕوحم دەکات و پێم دەڵێ بنووسە.
*باشە کە بوون ئەوانەی هاوکارو پاڵپشتی سەلما بوون لە شیعر نووسین؟

- ڕاشکاوانە دەڵێم بەداخەوە هیچ هاوکار و پاڵپشتێکم نەبووە بۆ نووسینی شیعر جگە لە هاندان و دەستخۆشیکانی هاوڕێیانی فەیسبووك نەبێت، بەڵکو دەتوانم بڵێم نیمچە ڕەگریکیشم لەکراوە بەهۆی ئەوە ساردی نەکردووەتەوە لە نووسین و کەم نەدا هەر بۆیە تا ئێستا بەردەوامم ،ئەوەی گرنگە بگوترێ لێم دوایێدا مامۆستا(حەمە ئەحمەد جاف)ی شاعیر هانی دەدام و زۆر جار شیعرەکانم پیشانی ئەودا بۆ هەڵسەنگاندنی ئاستەکەیان و ڕاستکردنەوەی هەڵەکانیان ئەگەر هەبوایە ،ئەوەش بۆ من مایەی دڵخۆشی بووە بۆیە لێرەوە سوپاسی دەکەم.
*سەلما تەما بۆ چەند زمان شیعر دەنووسیت ؟ئامانجت لە شیعر نووسین چییە؟

- بەهەرسە زمانی سریانی و کوردی و عەرەبی شیعرم نووسیوە ،بەڵام زیاتر بۆ زمانی کوردی دەنووسم، بۆزمانی عەرەبی زیاتر پێخشانم نووسیوە.
ئامانجم لە نووسینی شیعر بۆ گشتی گەیاندنی پەیامە، نووسین بۆ زمانی کوردیش ڕێچکەشکێنیە بۆ هاندانی ئافرەتانی کریستیان بۆ دەرخستنی تواناکانیان لەبواری نووسین بۆزمانی کوردی کە لە کوردستان شك نابەم ژمارەیان زۆر بێت.
*لەشیعر نووسیندا پشت بۆ وشەکان یان بۆهەست یان بۆ بابەت دەبەستی؟

- من زیاتر پشت بۆ هەست دەبەستم ،بەڵام لەگەڵ ئەوەش دا نکۆی لەوە ناکەم کە هەندە جار بۆ بۆ ویستی خۆم بابەت دەبەتە ئیلهامی نووسینی چەند دەقێکی شیعری.
*هەنراوەیەکی دیاری کراوی شاعیرێك هەیە سەرنجی تۆی

راکشابێت و هیوات دەخواست هی تێ بێت؟

- راستییەکەی بەدیارکراوی شیعرێك نییە ، بەڵام زۆرن ئەو شاعیرانەی کە دەق و تێکستکانیان سەرنجم ڕادەکێشن و هیوام دەخواست قوتابی قوتابخانەی شیعری ئەوان بوومایە ، تا لێیان فێربام جوانتر بنووسم.
*وەکو شاعیرێك، چۆن دەڤانیتێ ئاستی شاعیرانی ئافرێت لە کوردستان ؟

- هەستنگاندنی ئاستی شاعیرانی ئافرێت لە کوردستان بۆ من ئاسان نییە، چونکە ساڵانێکی زۆرە ئافرەتی کورد شیعر دەنووسێ و ئەوێ زیاتر لە بواری شیعرناسکان نزیکە ، بەڵام دەتوانم بڵێم قۆناغی ژن بەردەوام لە پێشکەوتندایە و بەهای بوونی ئازادیی زیاتری ژنان بەراوورد بە ساڵانی پێشتر ،ئازادی لە نووسینی دەقی شیعریش زیاتر بووە و ژن ئێستا لە هەموو ئەو بوارانەدا شیعر دەنووسێ کە جاران ئەو بوارییەی نەبوو بۆیان بنووسێ ، بەڵام هێشتا نەگەیشتۆتە ئەو ئاستەی بتوانێ وەك چەکی بەرەنگاری بەکاری بهێنێ بۆ ئازادانەگەیاندنی پەیامی داکۆکی کردن لە هەموو مافەکانی خۆی.
*هیچ دیوانی شیعریت یان نامیلکەی شیعریت هەیە؟

- نەخێر ، بەڵام دەمەکێ کتێبکی شیعرم بەناونیشانی (ملوانکەی ئەوین) ئامادەی چاپ و چاوەڕێی دەرفەتکم بۆ ئەوەی لەچاپی بدەم.
*پرۆژەی نوێتان هەیە؟

- بوونی پڕۆژەی نوێ پێویستێ بە ئادەی دەنیابوون لە جێبەجێ کردنیان بە سەرکەوتوویی ، بۆیە تا نەگەن بەو قۆناغە باسکردنیان بۆ پەسند نازانم.

وەسواسی ئایینی: ناساندن،

نیشانەکان، هەڵکارەکان، دەرئەنجامە نەرێنییەکان و چارەسەرە زانستییەکان.. ئیبراهیم موحەمەد (ئیبن ئیهام لەقای) ١٥٣

زنجیرەی ١٥٣

وەسواسی ئاینی یەکێکە لە شێوەکانی تێکچوونی وەسواسی-زۆرەملێ (OCD) کە تایبەتە بە بابەتە ئاینی و ڕەفتارە وەسواسییەکان پەیوەندییان بە بابەتە ئاینی و ڕەحیبەکانەوە هەیە. ئەم دۆخە دەتوانێت کاریگەری نەرێنی بەرچاو لەسەر ژیانی ڕۆژانەی تاکەکان و پەیوەندییە کۆمەڵایەتییەکانیان هەبێت. لەم وتارەدا، قووڵ دەبینەوە لە چەمکی وەسواسی ئاینی، نیشانەکانی، هۆکارەکانی، دەرئەنجامەکانی و چارەسەرە زانستییەکانی.

یەکەم: سەرەتا با پێناسە یاخود ناساندن بە بابەتەکە بکەین.

وەسواسی ئاینی بریتییە لە بیرکە و هەست و ڕەفتاری وەسواسی بەردەوام کە پەیوەندییان بە بابەتە ئاینی و ڕەحیبەکانەوە هەیە. ئەم دۆخە وا لە تاکەکان دەکات کە بە شێوەیەکی زۆر و ناڕەك خەیان سەرقاڵی پرسیار و دوودڵییە ئاینییەکان بکەن، یان بە شێوەیەکی زۆرملێ ئەرکە ئاینییەکان ئەنجام بدەن. گرنگە جیاوازی بکەین لە نێوان ڕەوشی ئاینی ئاسایی و وەسواسی ئاینی؛ لە کاتێکدا باوەڕ و کرداری ئاینی دەتوانێت سەرچاوەی ئارامی و مانا بێت بە زۆر کەس، وەسواسی ئاینی بە پێچەوانەوە دەبێتە هۆی ئازار و ناڕەحەتی بەرچاو.

دووەم: نیشانەکان.

نیشانەکانی وەسواسی ئاینی دەکرێت بە دوو بەشی سەرەکییەوە دابەش بکرێن: بیرکە وەسواسییەکان و ڕەفتارە زۆرە ملێیەکان.

بیرکە وەسواسییەکان:

ترسی بەردەوام لە گوناهکردن یان تاوانبار بوون.
دووودڵی بەردەوام سەبارەت بە باوەڕ یان ڕاستی ئایینی.
خەیاڵی بەردەوام سەبارەت بە کوفر یان گوناهی نەخوازراو.
ترس لە لەدەستدانی کۆنترۆڵ و ئەنجامدانی کردەوەی ناشیاو لە شوێنە پیرۆزەکان.
بیرکردنەوەی زۆر لە دۆزەخ یان سزای ئیلاهی.

هەڵچوونە زۆرەملێیەکان:

دووبارەکردنەوەی زۆری نوێژ یان ئەرکە ئاینییەکان.
داواکردنی دڵنیایی بەردەوام لە پیاوانی ئاینی یان کەسانی تر.
خۆپاککردنەوە یان خۆشردنی زۆر بە مەبەستی پاکبوونەوەی ئاینی.
خەبەدوورگرتن لە شوێن یان بابەتە ئاینییەکان لە ترسی ئەنجامدانی هەڵە.
سڕقاڵبوونی زۆر بە وردەکارییەکانی ئەرکە ئاینییەکان.

سێیەم: هەڵکارەکان.

هەڵکارەکانی وەسواسی ئاینی ئاماژن و فرەهەندن. لەکاتێنەوەکان ئاماژە بە چەند فاکتەرێک دەکەن کە دەتوانن ڕوونیان هەبێت لە گەشەکردنی ئەم دۆخەدا:

فاکتەرە ژینگەییەکان: پەروەردەبوون لە ژینگەیەکی ئاینی تونددا و یان کۆنترۆڵکراو دەتوانێت مەترسی گەشەکردنی وەسواسی ئاینی زیاد بکات.

فاکتەرە ژەنەتیکییەکان: توێژینەوەکان پیشانیان داوە کە OCD بە گشتی، لەوانەش وەسواسی ئاینی، دەتوانێت هەندێکی بەماوەیی هەبێت.

ناهاوسەنگی کیمیایی مێشک: گرانکاری لە ئاستی ناقڵە دەماریەکان، بە تایبەتی سیرەتۆنین، دەتوانێت ڕۆڵێکی گرنگی هەبێت لە گەشەکردنی وەسواسی ئاینیدا.

ئەزموونە ژیانییەکان: ڕووداوە سترەسەنەرەکان یان تراوماکان دەتوانن وەک هاندەرێک بە دەستپێکردن یان خراپتربوونی نیشانەکانی وەسواسی ئاینی کار بکەن.

کەسایەتی: تاکەکانی خاوەن کەسایەتی وەسواسی یان پێداگر زیاتر لەوانەیە تووشی وەسواسی ئاینی ببن.

فاکتەرە کەلتوورییەکان: هەندێک کەلتوور کە زۆر جەخت لەسەر پاکی و گوناه دەکەنەوە دەتوانن ببنە هۆی زیادبوونی مەترسی گۆشەگیری وەسواسی ئاینی.

دەرئەنجامی نەرێنی لەسەر ئەم پرسە، وەسواسی ئاینی دەتوانێت کاریگەری نەرێنی بەرچاوی لەسەر ژیانی تاکەکان هەبێت:

کاریگەری دەروونی: ئەم دۆخە دەتوانێت ببێتە هۆی خەمۆکی، دڵەڕاوکێ و هەستی تاوانباری.

کاریگەری کۆمەڵایەتی: پەیوەندییە کەسی و خێزانییەکان دەتوانن بە هۆی نیشانەکانی وەسواسی ئاینییەوە زیان ببینن.

کاریگەری پیشەیی: کات و وزەی زۆر بە ئەرکە ئاینییەکان دەتوانێت کاریگەری نەرێنی لەسەر کارایی پیشەیی هەبێت.

کاریگەری ڕەحی: پارادۆکسێکی سەیر ئەوەیە کە وەسواسی ئاینی دەتوانێت ببێتە هۆی دوورکەوتنەوە لە ئاین و ڕەحانیەت.

کاریگەری جەستەیی: ڕەفتارە زۆرەملێییەکان، وەک خۆشردنی زۆر، دەتوانن کاریگەری نەرێنیان لەسەر تەندروستی جەستەیی هەبێت.

چوارەم: چارەسەرە زانستییەکان

بەختەوەرانە، چەندین ڕێگەچارەی زانستی کاریگەر هەن بۆ چارەسەرکردنی وەسواسی ئاینی:

چارەسەری ڕەفتاری-مەعریفی (CBT): ئەمە یەکێکە لە کاریگەرترین چارەسەرەکان بۆ وەسواسی ئاینی. CBT یارمەتی نەخۆشەکان دەدات بۆ ناسینەوە و گۆڕینی بیرکردنەوە و ڕەفتارە ناتەندروستەکان.

چارەسەری بەرەنگاربوونەوە و ڕێگریکردن لە بەرسڤدانەوە (ERP): ئەم تەکنیکە، کە بەشێکە لە CBT، نەخۆشەکان بەرەوڕووی ترسەکانیان دەکاتەوە بۆ شوێنێکی کۆنترۆڵکراو و ڕێگەیان پێ نادات ڕەفتارە زۆرەملێییەکان ئەنجام بدەن.

دەرمان: لە هەندێک حاڵەتدا، دەرمانەکانی دژە-خەمۆکی، بە تایبەتی ئەوانەی کە کار لەسەر سیستەمی سیرەتەنین دەکەن (SSRIs)، دەتوانن یارمەتیدەر بن.

چارەسەری قبوڵکردن و پابەندبوون (ACT): ئەم شێوازە یارمەتی

نەخۆشکان دەدات بە قبوڵکردنی بیرکە وەسواسییەکان بەبێ ئەوەی کاریان تێبکات و لەسەر بڕیارەکانیان جەخت بکەنەوە.

مەدیتەیشن و هاهنانکانی هۆشیاری: ئەم تەکنیکانە دەتوانن یارمەتی تاکەکان بدەن بۆ کەمکردنەوەی ستڕەس و باشترکردنی توانای ووبەووبوونەوە لەگەڵ بیرکە وەسواسییەکان.

چارەسەری گرووپی: بەشداریکردن لە گرووپی پشتگیری بۆ کەسانی خاوەن وەسواسی ئایینی دەتوانێت سەرچاوەیەکی گرنگی پشتگیری و فێربوون بێت.

سەرچاوەکان:

https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4103187/ -1

https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0005791612000183 -2

https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/12396759/ -3

https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1077722910000490 -4

https://www.researchgate.net/publication/225845035_Obsessive-Compulsive_Disorder -5

https://www.semanticscholar.org/paper/Association-between-Protestant-religiosity-and-and-Abramowitz-Deacon/207a6fc07240863c3c995f11ca51e44265a39882 -6

https://psycnet.apa.org/record/2016-13168-001 -7

یاسای مارکس بۆ قازانج.. شیکردنەوەی کاوە کەریم

بۆ گۆڕگرتن لەم بابەتە کلیکی ئێرە بکەن..

گۆڤاری زمان و زار ژمارە ١٥ ڕێنووسی لاتینی

بۆ خوێندنەوەی ژمارە ١٥ کلیکی ئێرە بکەن..

Zman_W_Zar_Lateni_15Download

هەڵبژاردنی پەرلەمانی هەرێم؛ ئیفلاسی سیاسی و بڕوادان بە کۆنەپەرستی.. بەیاننامەی هەڵکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی لە عێراق

بانگێشە بە هەڵبژاردنی خولی شەشەمی پەرلەمانی هەرێمی کوردستان، کە بڕیارە لە (٢٠)ی ئوکتۆبەری (٢٠٢٤)دا بڕوابچێت، چەند هۆزیکە دەستی پێکردووە، و شار و شارۆچکانی کوردستان بوونەتە شانۆی کەمپینی هەڵبژاردنی حزبەکان؛ بەوانەی کە لە دەسەڵاتدان، و بەوانەشەوە کە ئۆپۆزسیۆنی دەرونی ژێمە سیاسیەکەن و لە دەرەوەی حکومەتدان، بە ناسیۆنالیست و ئیسلامی و نیولیبراڵەوە، و بە

نەینراوانی "کۆمایەتییەکان" و کسانی سەربەخۆ.
ئەوەی کە چی دەگوزەرێ لەم کەمپەنیادا و ئەم حزب و لایەن و لیستانە چییان پێیە بە کارمەندان و مامۆستایان، بە ژنان و گەنجان و خوێندکاران، بە تایبەتی کۆمەڵایەتییە ماف زەوتکراوەکان و کەمئەندامان و منداڵان؛ واتا بە تۆڕە جەراوجەرەکانی چینی کرێکار و بێبەک وشە بە زەربەی جەماوەری کوردستان، ڕوون و ئاشکرایە؛ ئەویش هەمان سیناریۆی دەستخۆشکردنی پێشوتریانە، و هەمان پێیامیانە کە هەتا ئیستا گەیاندوویانە، بەناو ئەجارییان بە بیانوی زیاتر و چارنوسکی نادیارتر، و نوقمی مەڵای کۆنەپەرستانەی ئیسلامی سیاسی دژە ژنی و دژە ئازادی، و هاندانی چەواشەکارانەی قەومی و ناوچەییەوە.
ئەم هەڵبژاردنە هی گەورە سەرمایەدارانی ئەم هەرێمە و سەرکردەی حزبە بورژوا قەومییەکان، لیبراڵ -قەومییەکان و ڕۆشنبیرانیانە، هی حزبە بەرژوا ئیسلامییەکان و کەسانی خەڵکەوە نەدی بەناو چاکسازیخوازی ناو ئەم چینە و سیستەمە سیاسیەکەن، کە بەهەمووبان لەشکرکێشییەکی سیاسی ئینتیخاباتیان لە کوردستان وەڕێخستووە، تا لە ڕێگەی کەکردنەوەی دەنگەکانی زەحمەتکێشان و نەداران و بەهەژارکراوانی کەمەڵگەوە، سەروەری ئابووری و سیاسی و هەژمەنی ئایدیۆلۆژییان مسۆگەر بکەنەوە بەسەریاندا، و هەر بەم پێیەش بەسەر کەمەڵگەدا، و پرسەی تاڵانوبڕیی و چەتەگەری و گەندەڵی هەژمەکە دریژبکەنەوە.
لەم هەڵبژاردنەدا وەک لە هەڵبژاردنەکانی پێشوودا، بە درێژایی زیاتر لە سێ دەیە، هیچ دەنگێکی سەربەخۆ لە ئارادانییە کە نوێنەری چینی کرێکار و گەنجانی بێکاری کچ و کوڕی ئەم هەرێمە بکات، کە نوێنەرایەتی مامۆستایان و کارمەندان و ژنان و تایبەت کەمەڵایەتییە زەرەرمەندەکان بکات لەم بارودۆخەدا کە هەژمەنی سیاسی ناسیۆنالیستی کورد فەراهەمی هیناوە بۆیان.
لە هەڵومەرجی بەئاسایی ئەمەدا، کە باڵی کۆشاوە بەسەر کەمەڵگەدا، و لە بارودۆخی سەختی ئابووری و کۆم دەرامەتی و بێکاری و مووچەبڕین، کە سەپێنراوە بەسەر زەربەی دانیشتوانی هەرێمدا، و لە فەزای بە خزمەتگوزاریییە گشتییەکان بەتایبەت لە کەرتی تەندروستی و خوێندن و پێرووردەدا، ئیتر زەربەی جەماوەر دەستی لەوە شتووە کە چاوەڕوانی هەبێت لە دەسەڵات، و لە هیچ حزبێکی ئۆپۆزسیۆن کە گەرانکاری بۆ فەراهەم بهێنن. هەر بۆ هەیانشەویە کە زەربەی دانیشتوانی کوردستان و نزیکەی لە سەدا هەشتا (٨٠%)ی دەنگدەران بایکۆتی هەڵبژاردنی پێشوویان کرد، و بۆ پێیش کە بارودۆخەکە خراپتر بووە بۆیان، چاوەڕوان دەکرێ ئەم جارەش هەمان

هێزەستیان دەبێ و دەنگی خەیان لە هەڵگری بایکۆتەوە تەمار دەکەن.
هێزەکانی دەسەڵات نەک هەر قەیرانەکی ئابووری سەختباریان بۆ جەماوەری هەرەم فەراهەمهێناوە، بەڵکو خەشیان دەرگیری قەیرانەکی سیاسی هەمەلایەنەن، و پایگای کۆمەڵایەتییان لەناو جەماوەردا لە دەستداوە و ئاسۆی ناسیۆنالیستی و فریووکاری سیاسییان ئیتر کەمتر بەدەردیان دەخوات، و ئیفلاسی سیاسیان کردووە، هەربۆیە پێنایان بردەتە بەر کۆنەپەرستی ئایینی و جوڵاندنی هەستی دەمارگیریی ئیسلامی دژە ئازادی، و خەتابارکردنی یەکتری.
لە کاتێکدا دەنگی سیاسی چینایەتی سەربەخۆی چین و تێژە نەدارەکان، و سۆشیالیزم و کۆمۆنیزم لەم هەڵبژاردنەدا بە شێوەیەکی کاتی خامۆش، هەر هەموو بڕی بورژوازی بۆ دەسەڵات و ئۆپۆزسیۆنیانەوە، هەوڵوتەقەلایانە ئەم دەنگە کزتر بکەن و گەر بۆیان بکرێ بێناخی ئەرزیدا بڕن، و کۆمەڵگە بۆ کۆنەپەرستیی ئایینی و کەبەکەبی خەیانەوە سەرقاڵ بکەن. هەموو ئەمانەش تا سیاسەتی چینایەتی و مانیفیستۆی سیاسی گەڵانکاری ڕیشەیی لە دەستوری کاری چین و تەژێ نەدارەکانی کۆمەڵگەی کوردستان وەدەرنەن.
لە قەیرانی سیاسی ئاوەهای دەسەڵاتی ناسیونالیزمدایە کە حزبە فەرمانڕەواکانی هەرەم (یەکێتی و پارتی) ڕایەڵەکانیان هەرچی قایمتر کردووە بۆئیمپریالیزمی ئەمریکا و ئژمنی ئیران و تورکیاوە، و بۆپەڵەی ئامادیەوە بەرژەوەندییە جیۆپۆلیتکسەکانی ئەم دوو ئژمنە و ئەمریکا بەدیئەهێنن. بەم شێوەیە هەرەمی کوردستانیان هەرچی زیاتر "دوو ئیدارەیی" کردووە و سەرکوتگەریان کردەتە نەرم و دایانسپاندووە و بواریشیان کردەتەوە، بەهاوبەشی لەگەڵ (گۆران) و (نەوەی نوێ)، بۆ ئیسلامییەکان بۆنە نەو هێزەندی سیاسەتی گشتی کۆمەڵگە، تا کۆنەپەرستی و کۆیلایەتی ژنان بچەسپێنن لە هەرەمدا.
بەڵام ئەوە ئاشکرایە، نە کۆمەڵگە لە جوڵە دەکەوێ و نە کرێکاران و ژنان و گەنجان و تەژەکانی تری چینی کرێکار لە مامەستایان و کارمەندان و زەحمەکێشان و بەهەژارکراوان بەدەنگ دەبن. بورژوازی دەسەڵاتدار لە کوردستاندا چارەسەرکی ئابووری پێ نییە بۆیان بچگە لەزیاتر توندوتیژکردنەوە قەشتی چینایەتی نەوان کار و سەرمایە، و تونددوتیژترکردنەوەی ناکۆکییە چینایەتییەکانی کۆمەڵگەی کوردستان وەک کۆمەڵگەیەکی سەرمایەداری کە نیولیبرالیزمی ئابووری زاڵە لە هەموو جگەیەکیدا. ئەمەش، بەمانای قەرغتر کردنی هەرچی زیاتری سەروتوسامانی کۆمەڵگە لە دەستی هەرچی کەمینەیەکی کەمتر لە تانێچیی حزبی و میلیشیایی و سەرمایەداران، و هەرچی بەرینتربوونەوەی بێکاری و بەدڕامەتی بە زەربەی جەماوەر. ئەوەش

کە کە دەردەچێ لەم هەڵبـــــــــژاردنەدا زۆرێک لەم واقعیەتە چینایەتیانە کەم ناکاتەوە.
ئیگەی ئزگاربوون لەم بارودۆخە لە ئیستادا یەکخستنی ئیزکانی خەباتی چینی کرێکار و تێژە نەدار و زەحمەتکێشکانە لە دژەوەی کایەی هەڵبژاردن و پەرلەمان. ئەم بژێ چینایەتییە پێویستە لە بایکۆتی خەی لەم هەڵبژاردنە و لە سیناریۆیەکی ترسناک کە بورژوازی بۆیخستووە لەم هەڵبژاردنەدا، وانە وەربگرێت بە پتەوکردنی هەرچی زیاتری ئیزی خەباتی چینایەتی سەربەخۆی، تا بتوانێ تەرازووی هێزی چینایەتی بگۆڕێت لە کەمکێدا لە بەرژەوەندی خەی، و هێزکانی ڕێکبخا و تەنانەت سەنگەری هەڵبژاردنیشیان لە بگرێت لە داهاتوودا. (ڕێکخراوی بەدیلی کەمۆنیستی لە عیراق) لە بژێی چینی کرێکار و گەنجان و ژنانی ستەمدیدە دایە، و لە بەرامبەر ئەم هەڵبژاردنەدا لەبژێی بایکوتدایە و هیچ خۆشباوەڕییەک بڕوپێنادا لەبەرامبەر ئەم هەڵبژاردنەدا، کە هیچ گۆڕانکارییەکی نێ ئیشێبی و نێ تەنانەت جدی ئەنجام بدرێ لە ئیگەیەوە.
٤ی ئۆکتۆبژی ٢٠٢٤

کۆپی... پشکۆ ناکام

[کاتێک دەسەڵات میز بە خەڵکا ئەکا، میدیا کۆیلەکان ئەڵێن باران ئەبارێ ، ئیسلامییەکانیش ئەڵێن ئەوە ؛ نیعمەت و بژەکەتی ئیلاهیە..]

... گەر ئەتەوە مەشکت مەشغوڵ نەبە و عەقڵت نەخەیتەکار و تەنیا بیر لە نوێژ و ڕۆژوو و ناوگۆڕ بکەیتەوە ، دەنگ بە لیستی پیرەزی ئایین بە...
گەر ئەتەوە هیچ میهرەجانەکی هونەری و ئەدەبی و فەرهەنگی وەک مەسیقا و شانۆ و پەشانگا و دانس و سینەما و...هتد..نەبینی و تەنیا هەفتەی جارەک میهرەجانی " ووتاری هەینی " ببینی ، دەنگ بە لیستی مزگەوت بە..
گەر ئەتەوە لە ماڵەوە جگە لە دایک و باوکت و خوشک و براکانت .، سێ چوار زە دایک و دێ پانزە زە برا و شۆش حەوت زە خوشکت هەبە ، دەنگ بە لیستی" فرە ژنی"بە..

گەر ئەتوە دەرمانخانەکان هیچ دەرمانێکی تیا نەبە جگە لە "میزی حووشتر" دەنگ بە لیستی" شونکووتوانی حووشتر"بە…
گەر ئەتوە خوندنی تەکنیکاو نەمنە و کچان هەر چاویان دیار بە و کانیش هەر شەروالی سە وبعی لە پە بکەن ،دەنگ بە لیستی " هەر ئەو یاریم"بە..
گەر حەسوودی بەو ئەبیت کە کوردستان بە تەواوەتی نەبوە بە " ئەفگانستان " دەنگ بە لیستی " تالیبانەکانی" ی کوردستان بە..
گەر ئەتوە بە ئاوی گەرم خەت نەشەی نەبادا مەلائیکەتەکانی سەر شانت بسووتەن ، دەنگ بە لیستی " ناترە دینداریکان"بە..
گەر ئەتوە لە داودەرمانی موناڤیق و مولحیدەکان نەجاتت بە ، دەنگ بە "لیستی دوعا" بە تا بە هەامەتیش فیزای ئەو دونیا وەربگری..
گەر ئەتوە بە عەکسی پەشکەوتنی خەڵک و ووڵاتانی تر هەزار و چوارسەد ساڵ بگەیتەوە دواوە ، دەنگ بە لیستی " چەقیوەکان" بە…
گەر زەر حەزت لە مەشروب و ئابواردن هەیە و موفلیسی ، بە مسۆگەر کردنی شەراب و حەری [نازانم نەرگەلەی لە گەیان نا ؟] دەنگ بە لیستی لەجەکانی بەهەشت بە..
گەر ئەتوە دوا بەشکانی فیلمی" تراجیدیای کورد"ببینی دەنگ بە هەموو لیستەکان بە و "کەپی" یەکی بنەرە بە خوا…

لە بەرچی نامدەزیتەوە؟.. شیعری نەوزاد بەندی

بەچی بەدواما ناگەڕی ،
لە شونێ بمدەزیتەوە ؟
لە ترافیکلایتا تێنیشتم
سەیرم ئەکا ،
ئەمم ئەوە و ..
ئەستا هەمئەگرێتەوە ..!
لە باخکی
پارکی ئازادی ،
عەینەکە ،
زەر بە دیقەت بەم ئەوانە ..

ئەم ئەو و ..
تا دەم بە لای ،
پە دەچە ببورەتەوە ..
بۆچی بۆ دواما ناگەی ؟
سمۆ فش ،
ئاد فرەندە ئەنرەت و ..
ئەم ئەو ..
بە دەمامکەوە ، ئەیەوە
بۆ وەرانکە بۆتەوە ..
بۆچی بۆ دواما ناگەی ؟
من نەمبینیوی ،
نازانم تۆ چۆن چنیت ..
تەنانەت لە فیلمەکانا ،
کاراکتەرە
بە تەنیا بمەنەتەوە ،
ئەم ئەو ..
تۆ بۆی نەمدەزەتەوە ؟

بە بۆ ئەدرەس ،
لەناو ملیۆنەها کەسا ،
کە نازانم تۆ چۆن چنیت ،
هەنگاوەکانم وەک ئەبن ،
چاوم وەک تیرەکی ترساو ،
لە هیچ کوێ نانیشەتەوە ..

لە قاپاغیی شەقامێ ،
لە پە ماشەنێ ئەوستێ ،
دەرگای سەکن ئەکرەتەوە ،
شکم نامەنێ کە تیت و
ئەو کورسیە ،
بە من نەبێ ،
بە هیچ کەس پە ناکرەتەوە ..
حەوشەیەکی پە لە گەڵای
هەژاوی جەنگی پایز ..
درەختەکی ،
بە کوێ ئەگری و
چۆن ئەکەم ژیر نابەتەوە ،

ئەم ئەو و ..
بە من نەبێ ،
دڵی بە هیچ ناکرێتەوە ..

ئە من نازانم چۆن چنیت ..
هەرچی چاوە ،
گومانم لا دروست ئەکەن ،
لە نانەوا ،
کەس ئەڵێ ،
قەیناکا با سەری تێ بێ ..
ئەم ئەو ..!
هەشتا لە دەوری شیعرەکم
ئەخولێتەوە ..
لە بەردەم ژووری بەڕێوبەر ،
کەس لێم وورد ئەبێتەوە ..
ئە نازانم تێ چۆن چنیت ..
ئەو پرسیارە ،
بۆشایییەکی قورسی تیایە ،
بەس بە تێ پێ ئەکرێتەوە ..

دەستێ ئەچێتە گیرفانێ ،
دوو بلیتی فیلمێکی تازە دەردێنێ ..
ئەم ئەو ..
هەڵەکە چۆن تاریکیش بێ ،
بە ڕووما ئەگەشێتەوە ..
لە قاوەخانەی غەزەلنوس ،
کەس بە دوو قاوەوە ،
بەرەو مێزە هەنگاو ئەنێ ..
ئە من نازانم چۆن چنیت ،
خەم لا ئەدەم ،
قاوە بژێ ،
زەحمەتە هەڵگیرێتەوە ..
خێ ئەزانم ،
ئەستێرە بکشێ ، زەحمەتە ،
وەکو بەفر ،
بکرێتەوە بە تەپڵ و
چاک بێتەوە ..

نازانم کێی ..
ئەزانی کێم ..
بە لە شەقامی مەولەوی ..
یان دوکانی لەنگەی سەفین ..
یان لە دەرگای پشتەوەی
مزگەوتی داروسەلام ،
بەم ناگ□□ی ؟
لە بەرچی نامدەزیتەوە ؟!

نەوزاد بەندی